

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

આવકવેરાના કમિશનર, મૈસૂર, બેંગ્લોર

વિરુદ્ધ

ધ બેંગ્લોર ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની, લિમિટેડ, બેંગ્લોર

એપ્રિલ ૩, ૧૯૬૭

[જે. સી. શાહ, એસ. એમ. સિકરી અને વી. રામાસ્વામી, ન્યાયમૂર્તિઓ]

ભારતીય આવકવેરાનો કાયદો, ૧૯૨૨ (૧૯૨૨નો કાયદો ૧૧)–વર્ષના અમુક ભાગ માટે હાથ ધરવામાં આવેલો વ્યવસાય, જો નફો કરપાત્ર હોય તો –

કરદાતા-કંપનીનો ઉપક્રમ અને વ્યવસાય સરકાર દ્વારા લેવામાં આવ્યો હતો અને કરદાતાઓને વળતર ચૂકવવામાં આવ્યું હતું. કરદાતાએ વળતર રજૂ કર્યું હતું, જેમાં દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે તેણે તેના વ્યવસાયમાંથી કોઈ આવક મેળવી નથી, કારણ કે તે સરકાર દ્વારા લેવામાં આવ્યું હતું. આવકવેરાના અધિકારીએ વ્યવસાય બંધ થયો તે પહેલાંના વર્ષના તે ભાગ દરમિયાન કરપાત્ર વ્યવસાયિક આવક તરીકે કરપાત્ર વ્યક્તિના ઓડિટ કરેલા ખાતાઓ દ્વારા જાહેર કરાયેલી ચોક્કસ રકમ પર કર લાદ્યો હતો. આ આદેશને સહાયક કમિશનર અને અપીલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા રકમમાં ચોક્કસ ઘટાડા સાથે સમર્થન

આપવામાં આવ્યું હતું.સંદર્ભ પર ઉચ્ચ અદાલતે મહેસૂલ સામેના પ્રશ્નનો જવાબ આપ્યો.આ અદાલતમાં અપીલમાં:.....

ઠરાવયુ કરદાતા કરપાત્ર હતો.

આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૦ (૧) હેઠળ, કરપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા તેના દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા કોઈપણ વ્યવસાય, વ્યવસાય અથવા વ્યવસાયના નફા અથવા લાભના સંદર્ભમાં "વ્યવસાય, વ્યવસાય અથવા વ્યવસાયના નફા અને લાભ" શીર્ષક હેઠળ કર ચૂકવવાપાત્ર છે.આ કાયદામાં એવું કંઈ નથી જે કરદાતાની એ દલીલને સમર્થન આપે કે વ્યવસાયના નફાને કરપાત્ર બનાવવા માટે, વ્યવસાય અગાઉના આખા વર્ષ માટે અથવા અગાઉના વર્ષના અંત સુધી સક્રિય રીતે ચાલુ રાખવો આવશ્યક છે.કાયદાની યોજના હેઠળ, જ્યારે પણ કોઈ કરદાતા તેના વ્યવસાયના નાણાં અથવા નાણાંની કિંમત મેળવે છે, ત્યારે તેમાં સમાવિષ્ટ આવક તેને ઉપજે છે અથવા ઊભી થાય છે, અને તે ફરતી ચાર્જને આધિન બને છે.જો પાછલા વર્ષના અંતમાં, મોંઘા ખાતાઓ બનાવવા પર કોઈ કુલ આવક ન હોય, તો ચાર્જ સ્પષ્ટ થતો નથી, કારણ કે એવી કોઈ આવક નથી કે જેના પર કરવેરાનો ચાર્જ પતાવટ કરી શકે.[૩૯૫એફ-એચ]

ટર્નર મોરિસન એન્ડ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ આવકવેરાના કમિશનર, પશ્ચિમ બંગાળ, ૨૩, આઈ. ટી. આર. ૧૫૨, અનુસર્યા.

આવકવેરાના કમિશનર, ગુજરાત વિરુદ્ધ અશોકભાઈ ચિમનહાઈ [૧૯૬૫] ૧ એસ. સી. આર. ૭૫૮.સમજાવ્યું.

વિભાગ કરદાતાને મળેલા વળતરના સંપૂર્ણ અથવા કોઈપણ ભાગ પર કર લાદવા માંગતો ન હતો અને કરદાતાને મળેલા વળતરને બદલવાનો હેતુ શું હતો તે અંગેની ચર્ચા તે નક્કી કરવામાં સુસંગત ન હતી કે કરદાતાને વ્યવસાય બંધ થાય તે પહેલાં જે નફો થયો હતો અથવા થયો હતો.[૩૯૫એ-બી]

દીવાની અપીલીય હકૂમત: ૧૯૬૬ની સિવિલ અપીલ નંબર ૪૩૫.

આવકવેરામાં મૈસૂર હાઈકોર્ટના ૧૯ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૪ના ચુકાદા અને આદેશ સામે વિશેષ રજા દ્વારા અપીલ.૧૯૬૨નો સંદર્ભિત કેસ નંબર ૧૫.

અપીલકર્તા વતી એસ. ટી. દેસાઈ, એ. એન. કિર્પાલ, એસ. પી. નૈયર અને આર. એચ. ઢેબર.

પ્રતિવાદી માટે ટી. વી. વિશ્વનાથ ઐયર, કે. રાજિંદર ચૌધરી અને કે. આર. ચૌધરી.

કોર્ટનો ચુકાદો જસ્ટિસ શાહ દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.ત્યારબાદ 'કંપની' તરીકે ઓળખાતી બેંગ્લોર ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની લિમિટેડે ઘણા વર્ષો સુધી બેંગ્લોર શહેરમાં જાહેર મોટર પરિવહન સેવા ચલાવી હતી.મૈસૂર રાજ્યની વિધાનસભાએ કંપનીના ઉપક્રમના સંપાદનની જોગવાઈ કરવાના દૃષ્ટિકોણથી બેંગ્લોર રોડ ટ્રાન્સપોર્ટ સર્વિસ એક્ટ, ૧૯૫૬ (૧૯૫૬નો મૈસૂર એક્ટ VIII) ઘડ્યો હતો.કાયદાની કલમ ૩ના આધારે ૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૬ના રોજ મૈસૂર સરકારમાં નિહિત કંપનીનું વચન, અસ્કયામતો અને દસ્તાવેજો અને કંપનીને રૂ. ૧૫,૫૦,૦૦૦૧-તેના ઉપક્રમ, અસ્કયામતો અને દસ્તાવેજોના નુકસાન માટે વળતર તરીકે.

૩૧ માર્ચ, ૧૯૫૭ના રોજ પૂરા થયેલા અગાઉના વર્ષના સંદર્ભમાં, કંપનીએ આવકવેરાના કાયદા હેઠળ વળતર રજૂ કર્યું હતું, જેમાં દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે તેણે તેના

વ્યવસાયમાંથી કોઈ આવક મેળવી નથી, કારણ કે તેનો ઉપક્રમ અને વ્યવસાય ૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૬ના રોજ મૈસૂર સરકાર દ્વારા લેવામાં આવ્યો હતો. આવકવેરાના અધિકારી, અર્બન સર્કલ, બેંગ્લોરએ રૂ. ૪,૦૧,૯૫૪-કંપનીના ઓડિટ કરેલા ખાતાઓ દ્વારા તેની કરપાત્ર વ્યવસાયિક આવક તરીકે જાહેર કરવામાં આવે છે. અપીલ સહાયક કમિશનરે અપીલમાં આ આદેશની પુષ્ટિ કરી હતી. આવકવેરાની અપીલ ટ્રિબ્યુનલે આકારણીના આદેશમાં ફેરફાર કર્યો હતો અને રૂ. ૯૭, ૨૦૮/- અગાઉના વર્ષ માટે વિકાસ છૂટ તરીકે અને કરવેરામાં કેટલાક ગોઠવણો કર્યા પછી રૂ. ૩,૧૬,૪૩૯- અગાઉના વર્ષમાં કંપનીની કરપાત્ર આવક તરીકે.

કંપનીના કહેવા પર, અપીલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આવકવેરા અધિનિયમ, ૧૯૨૨ની કલમ ૬૬ (૧) હેઠળ મૈસૂરની ઉચ્ચ અદાલતમાં નીચેનો પ્રશ્ન રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો:

"શું રૂપિયા ૩,૧૬,૪૩૯-ની રકમ આવક હતી અને વર્ષ ૧૯૫૭-૫૮ માટે કરદાતા પર કરપાત્ર હતી?

હાઈકોર્ટે આ સવાલનો જવાબ નકારમાં આપ્યો હતો. તે આદેશ સામે, આ અપીલને વિશેષ રજા સાથે પસંદ કરવામાં આવે છે.

હાઈકોર્ટનો અભિપ્રાય હતો કે તે સ્થાપિત કરવાનું મહેસૂલનું કામ છે કે રૂ. ૧૫,૫૦,૦૦૦-૧-કંપની દ્વારા તેના ઉપક્રમ, અસ્કયામતો અને દસ્તાવેજોના નુકસાન માટે વળતર તરીકે પ્રાપ્ત થયેલ, રૂ. ૩,૧૬,૪૩૯-૧ એપ્રિલ, ૧૯૫૬થી ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૬ના સમયગાળા દરમિયાન કંપની દ્વારા મેળવેલા નફા માટે ચૂકવણી કરવામાં આવી હતી. ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે જો કંપનીને ચૂકવવામાં આવેલ વળતર એક

અથવા વધુ વર્ષમાં મેળવેલા નફાના ગુણાંક તરીકે ગણવામાં આવ્યું હોય, તો પણ તે સંજોગો એ સાબિત કરવા માટે પૂરતા નથી કે કંપનીને તેના દ્વારા મેળવેલા નફાના બદલામાં કોઈ વળતર અથવા તેનો કોઈ ભાગ પ્રાપ્ત થયો હતો, અને ચુકવણીનું સ્વરૂપ તેના પાત્ર માટે નિર્ણાયક હતું અને "ચુકવણી અથવા માપનની પદ્ધતિ નહીં".તદનુસાર ઉચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે રેકૉર્ડ પર એવી કોઈ સામગ્રી નથી કે જેમાંથી તે વાજબી રીતે કહી શકાય કે ચૂકવેલ વળતરનો કોઈ પણ ભાગ ૧ એપ્રિલ, ૧૯૫૬ થી ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૬ દરમિયાન મેળવેલા નફાના સ્થાનાંતરનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.અમારા ચુકાદામાં ઉચ્ચ અદાલતે એવું માનીને ભૂલ કરી હતી કે કંપનીને મળેલા વળતરનું સ્વરૂપ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પ્રશ્નનું નિર્ધારણ કરે છે.મહેસૂલનો દાવો હતો કે અગાઉના વર્ષમાં કંપનીએ કરપાત્ર નફો રૂ. ૩,૧૬,૪૩૯-અને તે પ્રો-ફિટ કંપનીના હાથમાં કરને આધીન હતું.વિભાગ કંપનીને મળેલા વળતરના સંપૂર્ણ અથવા કોઈપણ ભાગ પર કર લાદવા માંગતો ન હતો અને કંપનીને મળેલા વળતરને બદલવાનો હેતુ શું હતો તે અંગેની ચર્ચા એ નક્કી કરવામાં સુસંગત ન હતી કે ૧ એપ્રિલ, ૧૯૫૬થી ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૬ના સમયગાળા દરમિયાન કંપનીને જે નફો થયો હતો અથવા થયો હતો તે કરપાત્ર હતો કે નહીં.

કંપનીના વકીલે સ્વીકાર્યું હતું કે તેઓ રજૂ કરેલા પ્રશ્નનો જવાબ નોંધવામાં હાઈકોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા તર્કને સમર્થન આપવામાં અસમર્થ હતા.જોકે વકીલે દલીલ કરી હતી કે અગાઉના વર્ષ દરમિયાન કંપનીને કોઈ નફો થયો ન હતો અથવા નફો થયો ન હતો અને કંપનીને કોઈ નફો મળ્યો ન હતો; તેથી કંપનીએ કર ચૂકવવાની કોઈ જવાબદારી લીધી ન હતી.વકીલે તેમની થીમ સમજાવતા જણાવ્યું હતું કે આવકવેરાના કાયદા હેઠળ કર ચૂકવવાની જવાબદારી અગાઉના વર્ષના અંતમાં જ ઊભી થાય છે અને તે પહેલાં નહીં,

અને જો અગાઉના વર્ષ દરમિયાન કરદાતા પોતાનો વ્યવસાય બંધ કરે અથવા તેના ઉપક્રમ અને સંપત્તિથી ફરજિયાતપણે વંચિત રહે અને તે કારણે કરદાતા પોતાનો વ્યવસાય ચાલુ રાખવામાં અસમર્થ હોય, તો કાયદાકીય રીતે કરદાતા દ્વારા કોઈ નફો પેદા કરી શકાતો નથી અથવા તેને પ્રાપ્ત કરી શકાતો નથી, જો વર્ષના કોઈ ભાગ દરમિયાન કરદાતાએ તેના વ્યવસાય દરમિયાન ચૂકવણી પ્રાપ્ત કરી હોય તો પણ, કંપનીના વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, વ્યવસાયમાંથી આવક કર બની શકે છે. કરપાત્ર વ્યક્તિના હાથમાં હોય, તો તે દર્શાવવું આવશ્યક છે કે વ્યવસાય અગાઉના વર્ષના અંત સુધી ચાલતો હતો, અને જો તે વર્ષ પૂરું થાય તે પહેલાં વ્યવસાય બંધ થઈ જાય, તો કાયદાકીય રીતે કોઈ નફો કરપાત્ર વ્યક્તિને થતો હોવાનું માની શકાય નહીં.

આવકવેરાના કાયદાની યોજનામાં આ દલીલ માટે કોઈ વોરંટ નથી. આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૨૨ની કલમ ૧૦ (૧) હેઠળ, કરપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા તેના દ્વારા ચલાવવામાં આવતા કોઈપણ વ્યવસાય, વ્યવસાય અથવા વ્યવસાયના નફા અથવા લાભના સંદર્ભમાં "વ્યવસાય, વ્યવસાય અથવા વ્યવસાયના નફા અને લાભ" શીર્ષક હેઠળ કર ચૂકવવાપાત્ર છે. આ કાયદામાં એવું કંઈ નથી જે એવી દલીલને સમર્થન આપે કે વ્યવસાયના નફાને કરપાત્ર બનાવવા માટે, વ્યવસાય અગાઉના આખા વર્ષ માટે અથવા પાછલા વર્ષના અંત સુધી સક્રિય રીતે ચાલુ રાખવો આવશ્યક છે. આવકવેરાના કાયદાની યોજના હેઠળ, જ્યારે પણ કોઈ કરદાતાને તેના વ્યવસાયના નાણાં અથવા નાણાંની કિંમત પ્રાપ્ત થાય છે, ત્યારે તેમાં સમાવિષ્ટ આવક તેને ઉપજે છે અથવા ઊભી થાય છે; અને તે ફરતી ચાર્જને આધિન બને છે. જો પાછલા વર્ષના અંતે, ખાતાઓ બનાવવા પર કોઈ એકંદર આવક ન હોય, તો ચાર્જ સ્પષ્ટ થતો નથી, કારણ કે એવી કોઈ આવક નથી કે જેના પર કરવેરાનો ચાર્જ પતાવટ કરી શકે. ટર્નર મોરિસન એન્ડ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ

આવકવેરાના કમિશનર, પશ્ચિમ બંગાળ (૧ ૨૩ આઈ. ટી. આર. ૧૫૨.), આ અદાલતે ભારતમાં મીઠાના વેચાણના વ્યવસાયના કેસ સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે પી.૧૬૦ :

"તેમાં કોઈ શંકા ન હોઈ શકે કે જ્યારે ભારતમાં એજન્ટો દ્વારા કુલ વેચાણની આવક પ્રાપ્ત કરવામાં આવી હતી ત્યારે તેમને જે પણ આવક, નફો અને લાભ નિષ્ક્રિય અથવા છુપાયેલા હતા અથવા અન્યથા તેમાં સમાયેલા હતા તે આવશ્યકપણે પ્રાપ્ત થયા હતા.અલબત્ત, જો હિસાબ લેવા પર એવું જણાય કે વર્ષ દરમિયાન કોઈ નફો થયો નથી, તો આવક, નફો અને લાભની રસીદનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી, પરંતુ જો આવક, નફો અને લાભ હોય, તો ભારતમાં એજન્ટો દ્વારા પ્રાપ્ત વેચાણની આવકને આભારી તેનો પ્રમાણસર ભાગ આવક, નફો અને લાભ હતો, જે સમયે તેમને ભારતમાં કુલ વેચાણની આવક પ્રાપ્ત થઈ હતી અને તે સ્થિતિ હોવાથી કલમ ૪ (૧) (એ) ની જોગવાઈઓ તરત જ આકર્ષિત થઈ હતી—અને આ રીતે પ્રાપ્ત આવક, નફો અને લાભ કાયદાની કલમ ૩ હેઠળ કરપાત્ર બની ગયા હતા.

આ જ સિદ્ધાંત પરિવહન સંચાલકના વ્યવસાય દરમિયાનની રસીદોને લાગુ પડે છે.

કંપનીએ ૧ એપ્રિલ, ૧૯૫૬ અને ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૬ની વચ્ચે પરિવહન સંચાલકનો વ્યવસાય હાથ ધર્યો હતો અને કંપનીના ઓડિટ કરેલા ખાતાઓએ જાહેર કર્યું હતું કે કુલ આવકમાં રૂ. ૪,૦૧,૯૫૪—તે સમયગાળા દરમિયાન કુલ કરપાત્ર આવકની ગણતરીમાં યોગ્ય રીતે માન્ય બહાર નીકળતા નફામાં ઘટાડો કરવેરાના ચાર્જને આધિન હતો.કાયદાની યોજના હેઠળ કુલ કરપાત્ર નફો અગાઉના વર્ષના અંતે નક્કી થઈ શકે છે:પરંતુ તેનાથી એવું થતું નથી કે વર્ષ દરમિયાન મેળવેલા નફામાં કરવેરાનો ચાર્જ જોડાતો નથી.ધારો કે કંપનીનો વ્યવસાય ૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૬ના રોજ બંધ થયો હતો જ્યારે તેના ઉપક્રમો અને અસ્કયામતો મૈસૂર સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવી હતી, તે અગાઉ જણાવેલા

કારણોસર, વ્યવસાય બંધ થવાની તારીખ પહેલાં કંપની દ્વારા ઉપાર્જિત અથવા પ્રાપ્ત થયેલા તેના નફાના સંદર્ભમાં હજુ પણ કરપાત્ર હતો.કંપનીના વકીલે આવકવેરાના કમિશનર, ગુજરાત વિરુદ્ધ અશોકભાઈ ચિમનભાઈ (૧ (૧૯૬૫) ૧ એસ. સી. આર. ૭૫૮) કેસમાં આ અદાલતના તાજેતરના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો અને દલીલ કરી હતી કે આવકવેરાના કાયદા હેઠળ કરવેરા માટે જવાબદાર એવા વ્યવસાયનો નફો અગાઉના વર્ષના અંતમાં જ થઈ શકે છે, અગાઉ નહીં.પરંતુ, તે કેસ આવી કોઈ દરખાસ્ત રજૂ કરતો નથી.ભાગીદારીની સમજૂતી હેઠળ, એક હિન્દુ અવિભાજિત પરિવારના મેનેજર, જે ભાગીદાર હતા, તેમને પેઢીના નફામાં હિસ્સો મળવાનો હતો.પેઢીના ખાતાઓને દરેક કેલેન્ડર વર્ષના અંતે સમાયોજિત કરવાના હતા.આકારણી વર્ષ ૧૯૫૫-૫૬ સાથે સંબંધિત પાછલા વર્ષની સમાપ્તિ પહેલાં, પરિવારમાં એક વિભાજન હતું અને પેઢીના નફામાંનો સંપૂર્ણ હિસ્સો, વિભાજન કરાર હેઠળ, વ્યવસ્થાપકને ફાળવવામાં આવ્યો હતો.કરવેરાની આકારણી માટેની કાર્યવાહીમાં આવકવેરાના અધિકારીએ મેનેજર દ્વારા મેળવેલા નફાને તેની વ્યક્તિગત ક્ષમતામાં અવિભાજિત પરિવાર અને મેનેજર વચ્ચે વહેંચવાની માંગ કરી હતી.આ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે અગાઉના વર્ષ ૧૯૫૫ માટે પેઢીના નફાનો હિસ્સો મેળવવાનો અધિકાર પેઢીના ખાતાઓના સમાધાન પર ઊભો થયો હતો, અને તે પહેલાં નહીં, અને તે તારીખે માત્ર વ્યવસ્થાપક જ નફાના હિસ્સાના માલિક હતા અને પરિવારને તેમાં કોઈ અધિકાર નહોતો અને આવકના કોઈપણ ભાગના સંદર્ભમાં તેના પર કર લાદવામાં આવતો ન હતો.તે કેસની હકીકતોના નિવેદનના એકદમ અવલોકન પર તે સ્પષ્ટ છે કે હિન્દુ અવિભાજિત પરિવારને વિસર્જનની તારીખ પહેલાં ખાતામાં વર્ષમાં કોઈપણ સમયે કોઈ આવક કે નફો થયો ન હતો.એ શોકભાઈ ચિમનભાઈનો કેસ (૧ [૧૯૬૫] ૧ એસ. સી. આર. ૭૫૮.) નોંધવામાં આવ્યો હતો.પી.૪૬ :

"દિવસ પછી દિવસ અથવા વ્યવહારથી લઈને વ્યવહાર સુધીની વ્યવસાયની કુલ આવકમાં સમાવિષ્ટ અથવા નિષ્ક્રિય નફો અથવા નુકસાન રહેલું હોય છે:આવા નિષ્ક્રિય નફા અથવા નુકસાન પર નિઃશંકપણે વ્યવસાયના કરપાત્ર નફા, જો કોઈ હોય તો, તેની ગણતરી કરવામાં આવશે.પરંતુ નિષ્ક્રિય નફાને આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૩ અને ૪ હેઠળ કરવેરા સાથે સરખાવી શકાતો નથી. વ્યવસાયના નફાના સંચયની વિભાવનામાં હિસાબી વર્ષના અંતે અથવા કાયદા દ્વારા નિર્ધારિત કોઈપણ ટૂંકા ગાળામાં હિસાબની પદ્ધતિ દ્વારા નિર્ધારણનો સમાવેશ થાય છે.જો કરવેરા લેનારને વ્યવસાયમાંથી સીધો નફો મળે છે, તો તે પ્રશ્ન કે શું તે ખાતાના વર્ષના અંતે અથવા ખાતાના વર્ષના અંતે ઉપાર્જિત થાય છે કે કેમ તે શ્રેષ્ઠ રીતે શૈક્ષણિક મહત્વ ધરાવે છે, પરંતુ જ્યારે નફાની ખાતરી કર્યા પછી તેમાં કોઈ વ્યક્તિનો હિસ્સો મેળવવાનો અધિકાર નક્કી થાય છે, ત્યારે પ્રશ્ન વ્યવહારુ મહત્વ ધારણ કરે છે, કારણ કે તે માત્ર નફો અથવા આવક મેળવવાના અધિકાર પર છે, નફો તે વ્યક્તિને ઉપાર્જિત થાય છે.જો કોઈ અધિકાર ન હોય, તો કોઈ નફો થયો હોવાનું માનવામાં આવશે નહીં.

હિન્દુ અવિભાજિત પરિવાર પેઢીના નફામાં હિસ્સો મેળવવા માટે દરેક કેલેન્ડર વર્ષના અંતે જ હકદાર બન્યો હતો, અગાઉ નહીં.જો તે તારીખ પહેલાં નફામાં પરિવારના હિસ્સાના અધિકારનું વિભાજન કરવામાં આવ્યું હોય, તો પરિવારને કોઈ આવક પ્રાપ્ત થતી નથી અથવા ઉત્પન્ન થતી નથી.વર્તમાન કિસ્સામાં નફો સીધો જ દૈનિક ધોરણે કંપનીને મળ્યો હતો અને તે વર્ષના અંતે કંપની દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી હિસાબની પદ્ધતિ દ્વારા અથવા વ્યવસાય ક્યારે બંધ થયો હતો તેના દ્વારા નક્કી કરી શકાય છે.

મૂલ્યાંકન કરાયેલા નફાની રકમ ભારતીય આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૨૬ (૨) ના અર્થમાં કંપની દ્વારા વહેંચવામાં આવી હતી કે કેમ તે પ્રશ્નને ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર નથી.કલમ ૨૬ની પેટા-કલમ (૨) દ્વારા, જ્યાં કોઈ વ્યવસાય, વ્યવસાય અથવા વ્યવસાય ચલાવતી વ્યક્તિ પછી આવી ક્ષમતામાં અન્ય વ્યક્તિ આવે છે, ત્યાં આવી વ્યક્તિ અને આવી અન્ય વ્યક્તિનું મૂલ્યાંકન અગાઉના વર્ષની આવક, નફો અને લાભના તેના વાસ્તવિક હિસ્સા, જો કોઈ હોય તો, તેના સંદર્ભમાં કરવામાં આવશે.આવકવેરાના અધિકારી દ્વારા કંપનીનો કરપાત્ર નફો અગાઉના વર્ષના નફા અને લાભમાં કંપનીના વાસ્તવિક હિસ્સાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે કે કેમ તે પ્રશ્ન ક્યારેય આવકવેરાની અપીલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવ્યો ન હતો અને તેનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો નથી.કંપનીના વકીલે માત્ર એવી દલીલ કરી હતી કે જે રકમ વસૂલવાની માંગ કરવામાં આવી છે તે કરપાત્ર નથી, કારણ કે તે કંપનીનો નફો નથી.વકીલે અમારી સમક્ષ એવી દલીલ પણ કરી નથી કે કંપની દ્વારા મેળવેલા નફા માટે મૈસૂર રાજ્ય આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૨૬ (૨) ના આધારે કરપાત્ર છે.

તેથી ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા નોંધાયેલા જવાબને નકારી કાઢવામાં આવશે અને હકારાત્મક જવાબ આપવામાં આવશે.

અપીલની મંજૂરી છે.કંપની આ અદાલત અને હાઈકોર્ટમાં કમિશનરનો ખર્ચ ચૂકવશે.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.